

ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย

นางสาวเกศแก้ว ศรีงาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาศึกษาศาสตร์และมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-582-854-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1688A024

DIFFERENCES IN RECREATIONAL ACTIVITIES OF THAI YOUTHS

Miss Ketkaew Sringarm

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Art

Department of Sociology and Anthropogy

Graduate School

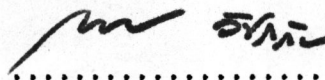
1994

ISBN 974-583-854-3

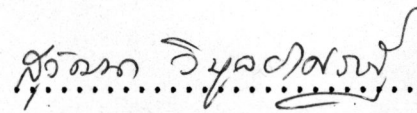

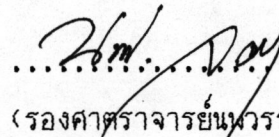
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย
โดย นางสาวเกศแก้ว ศรีงาม
ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นพวรรณ จงวัฒนา

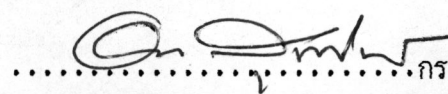
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

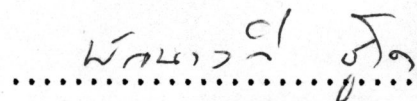

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา วิบูลย์เศรษฐ์)

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์นพวรรณ จงวัฒนา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารง สุกธาศาสน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พัฒนาดี ชูโต)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เกศแก้ว ศรีงาม : ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย
(DIFFERENCES IN RECREATIONAL ACTIVITIES OF THAI YOUTHS)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพวรรณ จงวัฒนา, 124 หน้า. ISBN 974-582-854-3

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทของเยาวชนไทย โดยใช้ข้อมูลของ "โครงการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากรไทย พ.ศ. 2533" ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ หน่วยตัวอย่างที่ศึกษาคือ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 15,579 ราย

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยเข้าร่วมและใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทแตกต่างกันออกไป นั่นคือ เยาวชนไทยส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างรับชมโทรทัศน์ รับฟังวิทยุ-ฟังเทป อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านหนังสือ สังกะสี เล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย และเยาวชนส่วนน้อยมีการใช้เวลาว่างเดินเล่นตามศูนย์การค้า ชมมหรสพต่างๆ ชมวิดีโอ ทำงานอดิเรก และเดินเล่นตามสวนสาธารณะ และพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 มีดังต่อไปนี้คือ 1) การรับฟังวิทยุ-ฟังเทป ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย 2) การรับชมโทรทัศน์ ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน และภาคที่อยู่อาศัย 3) การชมวิดีโอ ได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย 4) การชมมหรสพต่างๆ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 5) การอ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และภาคที่อยู่อาศัย 6) การอ่านหนังสือ ได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน การนับถือศาสนา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 7) การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย ได้แก่ เพศ และภาคที่อยู่อาศัย 8) การสังสรรค์ ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 9) การเดินเล่นตามศูนย์การค้า ได้แก่ ขนาดของครัวเรือน และภาคที่อยู่อาศัย 10) การเดินเล่นตามสวนสาธารณะ ได้แก่ ภาวะการทำงานของเยาวชน 11) การทำงานอดิเรก ได้แก่ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา ประชากรศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ *nut alw*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *H.M. Jang*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C430186 : MAJOR DEMOGRAPHY

KEYWORD: THAI YOUTHS/ LEISURE TIME/ RECREATIONAL ACTIVITIES

KETKEAW SRINGAM : DIFFERENCES IN RECREATIONAL ACTIVITIES OF THAI YOUTHS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NOPPAVAN CHONGVATANA, M.L.S. 124 pp. ISBN 974-582-854-3

The main objectives of this study are to examine how Thai youths use leisure time in recreational activities and factors affecting recreational activities differences of Thai youths. The data are drawn from a survey conducted by the National Statistical Office called "The Cultural Activity Participation and Time Use Survey 1990." The sample population for this study covers 15,579 persons, 15-24 years of age.

This study found that in their leisure time, Thai youths participate to different extents in each of the recreational activities asked in the survey with the majority of them viewing television, listening to radio and cassette tapes, reading newspaper, books and magazines, meeting friends or relatives, doing sports and exercise. Only a minority of them like to window shop, view cinema and video tapes, do a hobby and stroll in the park. The analysis also revealed that different recreational activities patterns were affected by many independent variables, with the level of statistical significance at 0.05. There are 1) Listening to radio and tape recorder depended on gender, household size, level of education, work status, place of residence (rural/urban) and region. 2) Viewing television depended on gender, household size, work status and region. 3) Viewing video recorder depended on level of education, place of residence and region. 4) Viewing cinema and shows depended on gender, level of education, place of residence and region. 5) Reading newspaper depended on age, level of education and region. 6) Reading books and magazines depended on level of education, work status, religious, place of residence and region. 7) Doing sports and exercise depended on gender and region. 8) Meeting friends or relatives depended on gender, household size, level of education, place of residence and region. 9) Window shopping depended on household size and region. 10) Strolling in the park depended on work status. 11) Having a hobby depended on level of education, place of residence and region.

ภาควิชา..... สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

สาขาวิชา..... ประชากรศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิติ..... *mls olw*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *H.M. Song*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

ในโอกาสที่ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ที่ได้อนุเคราะห์ให้ใช้ข้อมูลจาก "โครงการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากรไทย พ.ศ. 2533" รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เนาวรรณ จงวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความกรุณาแนะนำให้แนวคิด และหลักการวิเคราะห์ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และการทำวิจัยในอนาคต ตลอดจนให้คำปรึกษาและดูแลเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา วิบูลย์เศรษฐ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารง สุทธาศาสตร์ และอาจารย์ ดร.พัฒนาดี ชูโต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ของสถาบันประชากรศาสตร์, ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนแก่ผู้ทำวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณพี่ๆ นักวิจัยสถาบันประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะคุณศิริวรรณ คิริบุญ และคุณชัยวิทย์ วรสุต ที่ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลคอมพิวเตอร์ คุณदारารวรรณ เจริญเพิ่มพูน คุณปราณี แหวนทองคำ ที่อำนวยความสะดวกด้านการค้นคว้าเอกสารและข้อมูลต่างๆ สำหรับทำวิทยานิพนธ์ และคุณกนกภรณ์ ต่อบวงษ์ ที่ช่วยประสานงานเกี่ยวกับการสอบวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ๆ ที่ให้การอุปการะและส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนเป็นกำลังใจจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
แนวคิดเชิงทฤษฎี.....	8
กรอบการศึกษา.....	10
วัตถุประสงค์.....	12
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
สมมติฐานการวิจัย.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	27
เค้าโครงการเสนอโครงร่าง.....	27
2 ระเบียบวิธีวิจัยและข้อมูล.....	28
แหล่งข้อมูลและกรอบตัวอย่าง.....	28
การสุ่มตัวอย่าง.....	28
ข้อจำกัดของข้อมูล.....	30
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	31
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	32
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ผลการวิเคราะห์.....	39
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการฟังวิทยุฟังเทปของเยาวชนไทย.....	40
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการดูโทรทัศน์ของเยาวชนไทย.....	47
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการดูวิดีโอของเยาวชนไทย.....	52
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการชมมหรสพต่างๆของเยาวชนไทย.....	57
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์ของเยาวชนไทย.....	62
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการอ่านหนังสือต่างๆของเยาวชนไทย.....	66
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายของเยาวชนไทย.....	71
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการสังสรรค์ของเยาวชนไทย.....	75
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการเดินเล่นตามศูนย์การค้าของเยาวชนไทย.....	80
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างในการเดินเล่นตามสวนสาธารณะของเยาวชนไทย.....	84
การใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้ เวลาว่างทำงานอดิเรกของเยาวชนไทย.....	87

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	
สรุปและข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการศึกษา.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ประวัติผู้เขียน.....	111
ภาคผนวก.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำแนกตามลักษณะภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม.....	35
2 จำนวนและร้อยละของเยาวชนอายุ 15-24 ปี ที่ใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ จำแนกตามประเภทของกิจกรรมนันทนาการ.....	37
3 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการรับฟังวิทยุ-ฟังเทปของเยาวชนไทย..	45
4 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการรับชมโทรทัศน์ของเยาวชนไทย.....	50
5 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการชมวิดีโอของเยาวชนไทย.....	55
6 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการชมมหรสพต่างๆของเยาวชนไทย....	60
7 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์ของเยาวชนไทย....	64
8 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการการอ่านหนังสือต่างๆของเยาวชนไทย	69
9 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายของ เยาวชนไทย.....	73
10 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการการสังสรรค์กันของเยาวชนไทย....	78
11 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามศูนย์การค้าของ เยาวชนไทย.....	82
12 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการเดินเล่นตามสวนสาธารณะของ เยาวชนไทย.....	85
13 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ของการใช้เวลาว่างในการทำงานอดิเรกต่างๆของเยาวชนไทย.	91
14 การเข้าร่วม และการใช้เวลาว่างโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในกิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ ของเยาวชนไทย.....	93
15 แสดงตัวแปรอิสระทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของ การใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย จำแนกตามกิจกรรม.....	94
16 จำนวนและร้อยละของประชากรวัย 15-24 ปี ของประเทศไทย.....	113

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1	
กรอบการศึกษาการใช้เวลาว่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆของเยาวชนไทย.....	11